

Αφηγητής: ομοδιηγητικός (εσωτερική εστίαση = από την οπτική γωνία του αφηγητή - του ενήλικου, του παρόντος). Προσοχή στη συνεχή επικοινωνία του αφηγητή με τον αναγνώστη (διαλέγεται μαζί του – χρήση β' πληθ. προσώπου).

Αφηγηματικές τεχνικές: περιγραφή, αφήγηση, εσωτερικός μονόλογος, «φανταστικός» διάλογος.

Εκφραστικά μέσα: μεταφορές, προσωποποιήσεις, παρομοιώσεις, αντιθέσεις, εικόνες, επαναλήψεις

Γλώσσα: απλή, καθημερινή

Ύφος: ζωντανό, ανάλαφρο, τρυφερό, νοσταλγικό, εξομολογητικό, με κάποια χιουμοριστική και ειρωνική διάθεση

Αναδρομική αφήγηση – διαρκής κίνηση ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν της αφήγησης.

4 θεματικές ενότητες: 1. Η πρώτη μου αγάπη ... ξέρω κι εγώ.... 2. Ήταν ένα λευκό διάφανο ... σαν μια πνοή καθαρού αέρα.

3. Το μάθημα της κυρίας Νίτσας ...του ελληνικού αλφαβήτου. 4. Το τέλος του ειδυλλίου ...ότι δεν την αγαπώ πια.

Θεματικό κέντρο: Η πρώτη αγάπη και η απομυθοποίησή της. Δομείται πάνω στις αντιθέσεις: παρόν ≠ παρελθόν, παιδική ηλικία ≠ ενηλικίωση, αίσθημα αδυναμίας ≠ ανωτερότητας.

Δασκάλα: παρουσιάζεται εξιδανικευμένη λόγω του πλατωνικού έρωτα του αφηγητή. Λεπτή, αέρινη, με εκφραστικά μάτια, υποβλητική φωνή, γεμάτη γοητεία, όμορφη σύμφωνα με τα ρομαντικά πρότυπα ομορφιάς της εποχής (την παρομοιάζει με ηρώιδα ρομαντικών μυθιστορημάτων ή ζωγραφικών πορτραίτων). Το μάθημά της έμοιαζε με ιεροτελεστία. Δεν επιβαλλόταν με την αυστηρότητα, αλλά η φωνή της και η γοητευτική της εμφάνιση δημιουργούσαν μια υποβολή στα παιδιά, ώστε να τους δημιουργείται διάθεση για μάθημα («το ρουφούσαν σα μέλι») και ο αφηγητής να τη βλέπει περισσότερο σαν οπτασία. Αργότερα, όταν δεν είναι πια ερωτευμένος και βρίσκεται έξω από τη μαγική ατμόσφαιρα της τάξης, αποκαθιστά την αντικειμενική της εικόνα. Είναι μια όμορφη γυναίκα, με σύζυγο, παιδί και πεζή καθημερινότητα.

Αφηγητής: διαχωρίζει το μαθητή του τότε από τον τωρινό εαυτό του, με το επιχείρημα ότι η χρονική απόσταση επηρεάζει πολύ, ώστε να δίνεται η εντύπωση ότι πρόκειται για δυο διαφορετικά πρόσωπα. Προκειμένου να μεταφέρει στον αναγνώστη τα συναισθήματα του παιδιού αναλύει σε βάθος τις ενδόμυχες σκέψεις, συναισθήματά του, κάνοντας ένα είδος ψυχανάλυσης και ανοίγοντας έναν φανταστικό διάλογο τόσο με τη δασκάλα, όσο και με τον αναγνώστη, όπου φανερώνονται καλύτερα και με μεγαλύτερη αμεσότητα όσα κρύβει η παιδική ψυχή: ανησυχούσε για την αφηρημάδα της, στεναχωριόταν που δεν τον πρόσεχε αρκετά και αδιαφορούσε για τις δυσκολίες του στην καλλιγραφία σε βαθμό να την κακίζει που αγαπά κάποιον άλλον και ξέχασε τους μαθητές της! Ακόμα και ως ενήλικος έχει το απωθημένο ότι η κ. Νίτσα δεν μπόρεσε να διαβάσει την ψυχή του... Η αγάπη της για τον υπολοχαγό του προκαλεί ζήλεια, φθόνο, παράπονο που εκφράζονται με κλαψουρίσματα για να κινήσει την προσοχή της... Η αγάπη του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε να θεωρήσει τον προβιβασμό του αρνητικό γεγονός! Τελικά, ως ενήλικας αντιμετωπίζει με τρυφερότητα και αυτοειρωνεία το συμβάν αυτό και το απομυθοποιεί. Η απομυθοποίηση επιτυγχάνεται αναφερόμενος στο παρόν και αντιστρέφοντας τους ρόλους: ο τότε μικρός και ανίσχυρος εαυτός του βρίσκεται πλέον σε θέση ισχύος. Επιμένοντας πάλι στο θέμα της ηλικίας, θεωρεί ότι αυτή τη φορά η διαφορά της ηλικίας τους είναι πλεονέκτημα γι' αυτόν: εκείνη είναι απλώς μια ευτυχισμένη σύζυγος συνταγματάρχη και μητέρα, με μια πεζή ζωή, ενώ ο αλλοτινός μαθητής της είναι νεώτερος, έχοντας το μέλλον μπροστά του (στο παρελθόν η μικρή του ηλικία ήταν γι' αυτόν μειονέκτημα στη σχέση του με την κ. Νίτσα) και μεγαλύτερος, δηλαδή αναγνωρισμένος σαν συγγραφέας.

Ερωτήσεις:

1. Εντοπίστε τα σημεία όπου ο συγγραφέας αναφέρεται στην ηλικιακή διαφορά ανάμεσα σ' αυτόν και τη δασκάλα του. Πώς αντιμετωπίζει κάθε φορά τη διαφορά τους;
2. Πώς δικαιολογεί ο συγγραφέας το γεγονός ότι θυμάται πολύ καλά τα συμβάντα της παιδικής του ηλικίας;
3. Εντοπίστε τα χαρακτηριστικά του διηγήματος στο συγκεκριμένο διήγημα.